

WOJEWODA PODLASKI

Białystok, dnia 18 września 2006 r.

2006.09.19

2006/09/19

P. M. Deubiski (+ M. Dzięcisłowski)
20.09.2006

ŚR.II.KG.66131/2/06

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach
zgody na realizację przedsięwzięcia

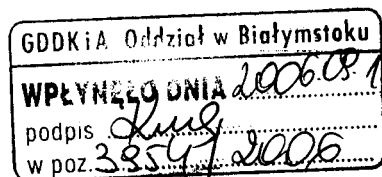
Na podstawie art. 46 a ust. 7 pkt 1, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1, ust. 1a pkt 1 oraz art. 56 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902), art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 35 ust. 1 oraz art. 35a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087), art. 104 i 108 Kpa, w związku z § 2 ust. 1 pkt 29 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 i z 2005 r. Nr 92, poz. 769), po rozpatrzeniu wniosku Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 2, 15-703 Białystok w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi krajowej Nr 8 na odcinku Białystok - Sochonie - Katryńka od km 648+117 do km 654+548 wraz z przebudową i budową niezbędnej infrastruktury technicznej

orzekam

zgode na realizację przedsięwzięcia i określam środowiskowe warunki jego wykonania:

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

1. Rozbudowa istniejącej drogi krajowej Nr 8 na odcinku Białystok - Sochonie - Katryńka od km 648+117 do km 654+548 z korektą jej przebiegu i zmianą parametrów technicznych. Klasa drogi „GP”, na odcinku od Białegostoku do węzła „Sochonie” droga dwujezdniowa

- o szerokości jezdni - 2 x 7,0 m, szerokości pasa awaryjnego postoju - 2,5 m, szerokości pasa dzielącego - 4,0 m (w tym opaski 2 x 0,5 m), szerokości poboczy ziemnych - 2 x 0,75 m (1,50 m na odcinku występowania barier) z obciążeniem na oś - 115 kN, za węzłem „Sochonie” przejście drogi dwujezdniowej na drogę jednojezdniową. Na całej długości rozbudowywanej drogi wykorzystany zostanie istniejący pas drogowy.
2. Budowa na km 653+155 węzła drogowego „Sochonie” - bezkolizyjnego, dwupoziomowego typu WA, łączącego istniejącą drogę krajową Nr 8 z projektowaną drogą ekspresową S-19 (przebieg drogi Nr 19 pod drogą Nr 8).
  3. Budowa bezkolizyjnych węzłów typu WB na skrzyżowaniach drogi Nr 8 z drogami powiatowymi (do wsi Osowicze oraz w Jurowcach na drodze Dobrzyniewo-Wasilków).
  4. Budowa wiaduktów i obiektów mostowych:
    - km 648+924 - wiadukt nad drogą powiatową do wsi Osowicze,
    - km 649+476 - most nad rzeką Supraśl w ciągu drogi krajowej Nr 8,
    - km 650+009 droga krajowa Nr 8 - przejście podziemne dla pieszych,
    - km 650+867 - wiadukt w ciągu drogi powiatowej Dobrzyniewo-Wasilków nad drogą krajową Nr 8,
    - km 653+155 na prostym odcinku w ciągu drogi krajowej Nr 8 nad drogą krajową Nr 19 (węzeł „Sochonie”).
  5. Lokalizacja przedsięwzięcia na terenie województwa podlaskiego w granicach administracyjnych gminy Wasilków. Odcinek drogi do rozbudowy rozpoczyna się na granicy miasta Białegostoku i gminy Wasilków, a kończy w miejscowości Katryńka. Teren pod inwestycję o powierzchni około 40 ha stanowią: grunty rolne gminy Wasilków, istniejąca droga, zwarta zabudowa zagrodowa miejscowości Jurowce, dolina rzeki Supraśl oraz obszary leśne w większości prawnie chronione.
Trasa przedsięwzięcia przebiega częściowo przez:
    - obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Knyszyńska” (kod: PLB 200003),
    - projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska”,
    - Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej,
    - obszar czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 „Pradolina rzeki Supraśl” (Jurowce-Wasilków), strefę ochronną ujęcia wody w Jurowcach i tereny zalewowe doliny rzeki Supraśl, pełniące funkcję korytarza ekologicznego.
  6. Linie rozgraniczające teren przedsięwzięcia oznaczono linią ciągłą koloru żółtego na kopii mapy ewidencyjnej w skali 1:5000, stanowiącej załącznik Nr 1 do wniosku.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich

1. Zaplecze budowy zlokalizować poza obszarami Natura 2000 oraz poza granicą strefy ochronnej ujęcia wody w Jurowcach.
2. Plac budowy i jego zaplecze oraz drogi techniczne zorganizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni, a po zakończeniu prac przeprowadzić rekultywację.
3. Maksymalnie ograniczyć zajętość powierzchni obszarów o gruntach organicznych w dolinie rzeki Supraśl, w obrębie których prowadzone będą prace związane z budową urządzeń oczyszczających wody opadowe.
4. Prowadzić właściwą gospodarkę humusem, polegającą na oddzieleniu, zabezpieczeniu i ponownym przykryciu dolnych partii gleby.
5. Ograniczyć do minimum wielkości wykopów i nasypów, które prowadzą do zmian ukształtowania terenu oraz maksymalnie skracać czas trwania robót.
6. Grunty z wykopów wykorzystać na placu budowy, a ich nadmiar zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Prowadzić właściwą gospodarkę odpadami: magazynować je czasowo w wyznaczonym miejscu o uszczelnionym podłożu poza terenem leśnym i doliną rzeki Supraśl oraz przekazywać do odzysku lub unieszkodliwiania uprawnionym do tego podmiotom bądź wykorzystywać na potrzeby własne zgodnie z obowiązującymi przepisami.
8. Usuwanie osadów z separatorów (odpady niebezpieczne) zlecać firmom mającym stosowne zezwolenia na wykonywanie tego typu prac.
9. Ograniczyć do niezbędnego minimum wycinkę drzew i krzewów, a pozostałe drzewa znajdujące się na placu budowy zabezpieczyć przed uszkodzeniem.
10. Wykopy w zasięgu korzeni drzew wykonywać ręcznie.
11. Na wylotach systemów podczyszczających wody opadowe wykonać zabezpieczenia uniemożliwiające dostęp bobrom.
12. Zabezpieczyć sprzęt budowlany przed wyciekami substancji ropopochodnych, szczególnie przy pracach na obszarach hydrogenicznych, w bezpośrednim obszarze ujęcia wód infiltracyjnych w Jurowcach i na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych (bagienne siedliska lasów i podmokłych łąk).

13. Zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem zanieczyszczonych spływów opadowych, ścieków sanitarnych i technologicznych z terenu budowy, zaplecza i dróg technicznych.
14. Prace związane z budową mostu na rzece Supraśl prowadzić tak, aby nie spowodować zmian w dotychczasowym reżimie stosunków wodnych.
15. Zapewnić pełną skuteczność działania wszystkich obiektów i urządzeń do oczyszczania i retencjonowania spływów deszczowych poprzez ich właściwą eksploatację.
16. Wyeliminować sól do odsnieżania na odcinkach drogi w obszarze Natura 2000 i strefie ujęcia w Jurowcach.
17. Prowadzić okresowe wapnowanie pasa drogowego w strefie do 10 m celem unieruchomienia związków i pierwiastków toksycznych w glebie oraz ograniczenia pobierania ich przez rośliny. Dopuszcza się zastosowanie preparatów z węgla brunatnego i torfu.
18. Prace budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzić wyłącznie w porze dziennej (w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰).
19. Prace budowlane na odcinku od węzła w Jurowcach do końca rozbudowywanego odcinka (od km 651+500 do km 654+548) prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. od dnia 1 sierpnia do dnia 1 marca.

III. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym

1. Zastosować środki ochrony służące dotrzymaniu standardów jakości środowiska gruntowo-wodnego, w tym:
  - 1.1 zapewnić na odcinku wewnętrznej strefy ochrony pośredniej ujęcia wody w Jurowcach:
    - 1.1.1 odwodnienie korpusu drogi zamkniętym, szczelnym systemem kanalizacji deszczowej,
    - 1.1.2 oczyszczenie ścieków w układach technologicznych, złożonych z obiektów: osadnik i separator substancji ropopochodnych, zbiornik retencyjno - sedymentacyjny (przy obiekcie mostowym w km 649+476) osadnik i separator koalescencyjny na kanałach odpływowych do rzeki,
    - 1.1.3 odprowadzenie oczyszczonych wód opadowych poza teren strefy ochrony pośredniej ujęcia,

- 1.1.4 wysokosprawne separatory koalescencyjne z zamknięciem automatycznym i systemem alarmowym (zdalne powiadamianie służb eksploatacyjnych i ratowniczych),
- 1.1.5 dodatkową szczelność korpusu drogi poprzez zastosowanie warstwy geomembrany oraz rur drenarskich z odprowadzeniem wód do kanalizacji,
- 1.1.6 szczelne pobocza o spadku w kierunku jezdni w celu stworzenia „koryta” uniemożliwiającego przelanie się zanieczyszczonych wód na zewnątrz korony drogi,
- 1.1.7 zaprojektowanie piezometrów usytuowanych w okolicy węzła „Sochonie” na wysoczyźnie poniżej zbiorników infiltracyjnych, na linii spływu wód w stronę ujęcia wody w Jurowcach i w stronę rzeki Czarnej,
- 1.1.8 zabezpieczenie urządzeń oczyszczających wody opadowe przed oddziaływaniem wód powodziowych rzeki Supraśl,
- 1.1.9 zainstalowanie na wylotach kanałów do rzeki klap zwrotnych,
- 1.2 zapewnić na odcinku końcowym drogi (od km ok. 654):
  - 1.2.1 uszczelnienie zbiornika retencyjno – podczyszczającego spływy wód opadowych, z uwagi na płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych w obniżeniu doliny rzeki Czarnej,
  - 1.2.2 wyposażenie układu zbiornik-separator w zabezpieczenia awaryjne: automatyczne zamknięcie w separatorze oraz zasuwę odcinającą na odpływie ze zbiornika,
  - 1.2.3 zabezpieczenie urządzeń oczyszczających wody opadowe przed oddziaływaniem wód powodziowych rzeki Czarnej,
- 1.3 zapewnić prawidłowy dobór wielkości i przepustowości urządzeń oczyszczających wody opadowe oraz ich skuteczności, tak aby w odpływie do odbiornika ogólna zawartość zawieszin była nie większa niż 100 mg/l, a węglowodorów ropopochodnych nie większa niż 15 mg/l,
- 2. Zastosować środki ochrony akustycznej, zapewniające dotrzymanie standardów jakości środowiska na terenach wymagających ochrony przed hałasem, w tym :
  - 2.1. zapewnić wykonanie ekranów akustycznych w miejscach zamieszkałych,
  - 2.2. zaprojektować nasadzenia zieleni o różnej wysokości w okolicach „węzła Sochonie” i w rejonie luźnej zabudowy mieszkaniowej.
- 3. Zaprojektować zieleń izolacyjną, dostosowaną do warunków miejscowych oraz zaprojektować nasadzenia dogęszczające, składające się z gatunków rodzimych,

zróżnicowanych w zależności od typu siedliskowego lasu, w którym będą realizowane te działania.

4. Zabezpieczyć skarpy przed erozją poprzez:
  - 4.1. zaprojektowanie „darniowania” odsłoniętych powierzchni i obsiania trawą,
  - 4.2. zaprojektowanie odwodnienia, które nie spowoduje zanieczyszczenia powierzchni obszarów przyjezdniowych w rejonie ujęcia wody i zabezpieczy przed skażeniem gleb w przypadku wystąpienia awarii.
5. Zaprojektować przekroczenie doliny rzeki Supraśl w sposób umożliwiający zachowanie funkcji korytarza ekologicznego.
6. Przejścia dla zwierząt, posiadające odpowiednie parametry techniczne dostosowane do gatunków migrujących, zlokalizować w miejscach stwierdzonej migracji:
  - 6.1. zaprojektować przejścia dla zwierząt w rejonie:
    - przejścia pod obiektem mostowym na rzece Supraśl,
    - km 650+500 i km 654+350 oraz km 652+300 - z dostosowaniem projektowanych przepustów,
  - 6.2. w pobliżu planowanych przejść dla zwierząt zaprojektować wygradzenia i żywopłoty, służące naprowadzaniu zwierząt,
  - 6.3. zaprojektować płotki naprowadzające dla drobnych zwierząt, kierujące je do przepustów pod trasą, na odcinkach drogi przecinającej tereny podmokłe,
7. Uwzględnić program kompensacji przyrodniczej, wskazany w pkt. VII. 1 niniejszej decyzji.

IV. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii

1. Zastosować urządzenia do oczyszczania wód opadowych o dużej pojemności magazynującej odseparowane substancje ropopochodne lub inne niebezpieczne, co pozwoli na ich przetrzymanie do czasu rozpoczęcia akcji ratowniczej.
2. Zainstalować wysokosprawne separatory koalescencyjne z zamknięciem automatycznym i systemem alarmowym (zdalne powiadamianie służb eksploatacyjnych i ratowniczych).
3. Uszczelnić korpus drogi warstwą geomembrany oraz ułożyć rury drenarskie z odprowadzeniem wód do kanalizacji, w obszarze wewnętrznego terenu ochrony pośredniej ujęcia wody w Jurowcach.

4. Wykonać szczelne pobocza o spadku w kierunku jezdni - „koryto” uniemożliwiające przelanie się zanieczyszczonych wód na zewnątrz korony drogi, w obszarze wewnętrznego terenu ochrony pośredniej ujęcia wody w Jurowcach.
5. Ustawić tablice informujące kierowców, iż wjeżdżają na obszar strefy ochrony ujęcia wody i w przypadku awaryjnego zanieczyszczenia pasa drogowego powinni niezwłocznie zawiadomić straż pożarną.
6. Współpracować ze strażą pożarną odpowiedzialną za prowadzenie akcji ratowniczej.
7. Przeszkolić służby drogowe z zakresu poważnych awarii drogowych i opracować system ich monitoringu w ramach opracowanego programu działań, w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

V. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

Nie dotyczy przedsięwzięcia.

VI. Konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania

Nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

VII. Nałożyć na inwestora obowiązek

1. Wykonania następującej kompensacji przyrodniczej:
  - 1.1 utworzyć 4 nowe stanowiska lęgowe leri poprzez renaturyzację biotopów na części działek nr 163/5, 408, 451, 159/3, 159/4 położonych w obrębie Mieszkki, gm. Gródek, powiat białostocki, o łącznej powierzchni 6,0 ha, stanowiących aktualnie własność Skarbu Państwa w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, z jednoczesnym przejęciem w zarząd lub wykupienie tych gruntów – w IV kwartale 2006 r.; w ramach renaturyzacji należy wykonać:
    - 1.1.1 przygotowanie gruntu (zerwanie runi) poprzez zaoranie i kultywatorowanie - IV kwartał 2006 r.
    - 1.1.2 zalesienie 30% każdego hektara (3000 szt./ha, w składzie So 80%, Brz 20%); kępy nieregularne – II kwartał 2007 r.
    - 1.1.3 koszenie w sierpniu wraz zebraniem biomasy z 33% powierzchni otwartej; na przemian, tzn. w cyklu trzyletnim, co roku inna powierzchnia - zadanie stałe, pierwsza realizacja w 2007 r.

- 1.2 utworzyć nowe stanowiska lęgowe dla 1 pary jarzębatki i 2 par gąsiorka poprzez renaturyzację biotopów na części działek nr 163/5, 408, 451, 159/3, 159/4, 534 położonych w obrębie Mielezki, gm. Gródek, powiat białostocki, o łącznej powierzchni 4,5 ha, stanowiących aktualnie własność Skarbu Państwa w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, z jednoczesnym przejęciem w zarząd lub wykupieniem tych gruntów – w IV kwartale 2006 r.; w ramach renaturyzacji należy wykonać:
- 1.2.1 posadzenie w talerzach 15 krzewów na każdy 1 ha; po 3 egzemplarze: głogu, tarniny, gruszy, jałowca i róży; 50% sadzonych krzewów musi mieć więcej niż 5 lat – II kwartał 2007 r.
  - 1.2.2 wykopanie 3 oczek wodnych w najniższych punktach terenu, każde o powierzchni 500 m² i głębokości 1,5 m; wywiezienie urobku poza obniżenie (do 1 km) i rozplantowanie – IV kwartał 2006 r.
  - 1.2.3 obsadzenie 1 oczka wodnego na 25% linii brzegowej 10 krzewami głogu, tarniny, gruszy, jałowca, róży, łoży i bzu czarnego; muszą być posadzone co najmniej 4 gatunki, a także 4 krzewy w wieku powyżej 5 lat – II kwartał 2007 r.
  - 1.2.4 obsadzenie 1 oczka wodnego na 50% linii brzegowej 20 krzewami głogu, tarniny, gruszy, jałowca, róży, łoży i bzu czarnego; muszą być posadzone co najmniej 4 gatunki, a także 4 krzewy w wieku powyżej 5 lat – II kwartał 2007 r.
  - 1.2.5 obsadzenie 1 oczka wodnego na 75% linii brzegowej 30 krzewami głogu, tarniny, gruszy, jałowca, róży, łoży i bzu czarnego; muszą być posadzone co najmniej 4 gatunki, a także 4 krzewy w wieku powyżej 5 lat – II kwartał 2007 r.
  - 1.2.6 usypanie 1 skupiska kamieni polnych o różnorodnej wielkości na nasłonecznionych stokach, w stosach po 5 m³ – IV kwartał 2006 r.
  - 1.2.7 koszenie raz w roku w połowie sierpnia, wraz z zebraniem biomasy, 50% powierzchni otwartej; na przemian, tzn. w cyklu dwuletnim, co roku inna powierzchnia - zadanie stałe, pierwsza realizacja w 2007 r.
- 1.3 utworzyć 3 nowe stanowiska lęgowe jarząbka poprzez odtworzenie biotopów:
- 1.3.1 na przylegających do lasu części działek nr 123/6 (10 ha), 163/5, 408 położonych w obrębie Mielezki, gm. Gródek, powiat białostocki, o łącznej powierzchni 45,0 ha, stanowiących aktualnie własność Skarbu Państwa

- w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, z jednoczesnym przejęciem w zarząd lub wykupieniem tych gruntów – IV kwartał 2006 r. poprzez:
- przygotowanie gleby pod zalesienie – IV kwartał 2006 r.
  - zalesienie obszaru: So 70% (7000 szt./ha) sadzona w pasy, Brz 20% (3000 szt./ha), sadzona w kępy, po 8-10 kęp na 1 ha, Św 10% (1000 szt./ha), 50 % w pasy i 50% w kępy w zależności od ukształtowania terenu – II kwartał 2007 r. Upraw nie należy grodzić. Nie należy zalesiać powstałych luk.
  - pielęgnacja upraw poprzez wykaszanie traw; zadanie stałe, pierwsza realizacja w 2007 r. Po 10 latach pierwszy zabieg pielęgnacyjny (czyszczenie).
- 1.3.2 na terenach leśnych przylegających do terenów wymienionych w punkcie 1.3.1 położonych w obrębie Miesleski, gm. Gródek, powiat białostocki, o łącznej powierzchni 30,0 ha, stanowiących aktualnie własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Waliły, oddziały nr: 442, 442A, 443, w porozumieniu z Nadleśnictwem, zawartym w IV kwartale 2006 r.
- wprowadzenie podszytu w talerzach: Św 700 szt./ha, leszczyna 300 szt./ha – z terminem zakończenia w II kwartale 2007 r.
- 1.4 utworzyć 1 nowe stanowisko lęgowe dzięcioła czarnego poprzez renaturyzację biotopów na terenie Nadleśnictwa Krynki, oddziały: 411d, f, h; 412a, b, c, d, g; 413a, b, d; 380g; 381a, b, c, d; 382a, b, c; 339d, h, i, j, k; 340b, f, g, i położonych w gm. Szudziałowo, powiat białostocki, stanowiących aktualnie własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Krynki, w porozumieniu z Nadleśnictwem; w ramach renaturyzacji należy wykonać:
- 1.4.1 wyłączenie z produkcji ok. 90 ha drzewostanów – IV kwartał 2006r.
  - 1.4.2 opracowanie dokumentacji technicznej przywrócenia naturalnych warunków hydrologicznych na powierzchni ok. 144 ha – IV kwartał 2006 r.
  - 1.4.3 budowę progów w oddziałach: 382a; 340i; 339k; 380g; 413a; 412c, d; 412c, d; 412a, d – IV kwartał 2006 r.
  - 1.4.4 rekultywację terenu, odtworzenie łąk na pow. 90 ha – II kwartał 2007 r.
  - 1.4.5 budowę 10 brogów na siano – II kwartał 2007 r.
- 1.5 działania związane z kompensacją siedlisk: 9170-2 grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum) oraz 91D0-6 sosnowo-brzozowy las bagienny zawarte są w programie kompensacji dzięcioła czarnego,

- 1.6 opracować dwudziestoletni program dalszego użytkowania zrenaturalizowanych biotopów na rzecz użytkownika gruntów.
2. Prowadzenia monitoringu wpływu inwestycji na środowisko w następującym zakresie
  - 2.1 monitoring jakości wód rzeki Supraśl - podczas eksploatacji drogi, dwa razy do roku (wiosną i jesienią), powyżej i poniżej miejsca odprowadzania wód opadowych wykonywać badania zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych,
  - 2.2 monitoring jakości ścieków opadowych odprowadzanych po urządzeniach oczyszczających (zbiornikach i separatorach) do wód powierzchniowych, tj. rzeki Supraśl i rzeki Czarnej – podczas eksploatacji drogi, dwa razy w roku (wiosną i jesienią), wykonywać badania zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz.164),
  - 2.3 monitoring jakości wód gruntowych - podczas eksploatacji drogi raz w roku wykonać badanie wód z piezometrów, usytuowanych w okolicy „węzła Sochonie”, poniżej zbiorników infiltracyjnych, na linii spływu wód w stronę ujęcia wody w Jurowcach i w stronę rzeki Czarnej,
  - 2.4 monitoring gleby w rejonie ujęcia wody w Jurowcach - przed rozpoczęciem przebudowy odcinka drogi i po 2-letnim okresie jej eksploatacji wykonać badania gleb w zakresie: odczynu, zasolenia, zawartości metali ciężkich i innych niebezpiecznych substancji,
  - 2.5 monitoring hałasu - badania przeprowadzić po upływie 1 roku od oddania drogi do użytkowania, a w następnych latach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz. 164) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 35, poz.308):

- 2.5.1 w zakresie weryfikacji skuteczności zastosowanych ekranów akustycznych
  - wykonać badania zgodnie z normą PN ISO 10847, przy wszystkich zaprojektowanych ekranach akustycznych,
- 2.5.2 w zakresie kontroli zmian zasięgu hałasu - wykonać badania w czterech przekrojach pomiarowych dla poszczególnych fragmentów drogi krajowej Nr 8:
  - km 648 + 900 - okolice wsi Sielachowskie,
  - km 650 + 800 - Jurowce,
  - km 651 + 100 - Jurowce,
  - km 653 + 400 - „węzeł Sochonie” - względy ekologiczne.
- 2.6 monitoring siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej; a także na obszarach utworzonych w wyniku kompensacji przyrodniczej:
  - 2.6.1 na obszarze objętym inwestycją oraz w strefie jej oddziaływania
    - w okresie realizacji inwestycji oraz w ciągu pierwszych 3 lat użytkowania inwestycji, corocznie w okresie od marca do września odbyć, co najmniej dwie wizyty terenowe w celu ustalenia stanu i zachowania występujących tam siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej; stan „zerowy” stanowią dane z raportu
  - 2.6.2 na obszarach utworzonych w wyniku kompensacji przyrodniczej – odbyć w roku 2007 w okresie od marca do września, co najmniej dwie wizyty terenowe mające na celu ustalenie stanu „zerowego” występujących tam siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej oraz w ciągu pierwszych 3 lat od zakończenia kompensacji, corocznie w okresie od marca do września odbyć, co najmniej cztery wizyty terenowe w celu ustalenia stanu odtwarzanych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej.
- 2.7 monitoring ptaków:
  - 2.7.1 na obszarze objętym inwestycją oraz w strefie jej oddziaływania - w czasie realizacji inwestycji i w ciągu pierwszych 3 lat użytkowania inwestycji:
    - metodą transektową – obejmującą, co najmniej sześć (3 w terenie otwartym i 3 w terenie zalesionym) prostopadłych do modernizowanej/budowanej drogi transektów, po których będzie odbywał

się przemarsz połączony z nasłuchem i notowaniem terytorialnych samców. Początek transektu winien znajdować się na drodze, a jego długość winna wynosić 3 km. Każdy transekt należy skontrolować pięciokrotnie (trzy dzienne kontrole i dwie nocne). Kontrolą należy objąć wszystkie gatunki ptaków. Zadaniem obserwatora będzie notowanie wszystkich widzianych i słyszanych terytorialne osobników. Prace w pierwszym sezonie winny być przeprowadzone w 2007 r., w celu uzyskania danych wyjściowych;

– metodą kartograficzną – obejmującą obszar w odległości 750 metrów po obu stronach drogi oraz 750 od granicy obszaru Natura 2000. Należy przeprowadzić, co najmniej siedem wizyt terenowych w każdym roku w sezonie od marca do lipca wraz z inwentaryzacją zabitych ptaków w wyniku kolizji drogowych. Kontrolą należy objąć gatunki ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Dane wyjściowe zawiera raport;

2.7.2 na obszarze objętym kompensacją - w ciągu 3 lat od wykonania kompensacji: metodą kartograficzną obejmującą cały obszar przeznaczony pod kompensację. W przypadku niektórych gatunków (np. błotniak łąkowy i błotniak stawowy) konieczne będzie wyjście poza obszar przeznaczony pod kompensację. Metoda winna opierać się na siedmiu wizytach terenowych w każdym roku, w sezonie od marca do lipca. Kontrolą należy objąć gatunki ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Prace w pierwszym sezonie należy przeprowadzić w 2007 r., w celu uzyskania danych wyjściowych.

3. Wykonania analizy porealizacyjnej w zakresie:

3.1 ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem,

3.2 ochrony środowiska gruntowo-wodnego,

3.3 stopnia realizacji i skuteczności zastosowanych działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie drogi.

Analizę porealizacyjną wykonać po upływie roku, a jej wyniki przedstawić przed upływem 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania.

VIII. Nadać niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku pismem z dnia 4 stycznia 2006 r. znak: GDDKIA-O/BI-DT-6/290/04/DŚU/06, zwróciła się do Wojewody Podlaskiego z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi krajowej Nr 8 Warszawa – Augustów – Suwałki na odcinku Białystok - Sochonie - Katryнка od km 648+117 do km 654+548, wraz z przebudową i budową niezbędnej infrastruktury technicznej.

O wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Wojewoda Podlaski, zgodnie z art. 61 § 4 Kpa, poinformował strony zawiadomieniem z dnia 18 stycznia 2006 r. znak: ŚR.II.AJ.66131/2/06.

Informację, o zamieszczeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi krajowej Nr 8 Warszawa - Augustów - Suwałki na odcinku Białystok - Sochonie - Katryнка od km 648+117 do km 654+548, wraz z przebudową i budową niezbędnej infrastruktury technicznej, Wojewoda Podlaski umieścił również w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie i jednocześnie podał tę informację do publicznej wiadomości w dniu 18 stycznia 2006 r., poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, a także siedzibie Urzędu Miasta Wasilków oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w zainteresowanych sołectwach. We wszystkich powyższych przypadkach wskazano w niej na możliwości zapoznania się z wnioskiem wszystkich zainteresowanych i składania uwag w terminie do dnia 17 lutego 2006 r.

Wojewoda Podlaski, stosownie do art. 48 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, wystąpił do Ministra Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku z prośbą o uzgodnienie warunków środowiskowych realizacji przedsięwzięcia.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku postanowieniem z dnia 15 lutego 2006 r., nr 101/P-I/NZ/2006 uzgodnił uwarunkowania środowiskowe dla wyżej wymienionego przedsięwzięcia pod kątem narażenia na zdrowie i życie ludzi.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, wpłynęły do Wojewody Podlaskiego żądania o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony następujących organizacji ekologicznych: Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, organizacji WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody oraz Związku Stowarzyszeń

Polska Zielona Sieć i Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot Oddział Podlaski. Organizacje te, uzasadniając swoje żądania miejscem działania organizacji, przedłożyły statut i równocześnie zgłosiły uwagi i wnioski do toczącego się postępowania. Wojewoda Podlaski dopuścił wszystkie wymienione organizacje do udziału na prawach strony w przedmiotowym postępowaniu, ponieważ spełniły one wymagania art. 33 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2006 r., znak: DIOŚ-5317/2006/kt Minister Środowiska uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki do uwzględnienia na etapie realizacji przedsięwzięcia i w projekcie budowlanym oraz wskazał na potrzebę opracowania: programu działań w przypadku wystąpienia poważnej awarii, programu monitoringu skuteczności zastosowanych środków i działań minimalizujących oraz kompensujących negatywne oddziaływanie drogi na gatunki i siedliska w obszarze Natura 2000, jak też wykonania analizy porealizacyjnej.

Wojewoda Podlaski, działając na podstawie art. 49 Kpa, w związku z art. 46a ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zawiadomił strony poprzez wywieszenie informacji o uzgodnieniu Ministra Środowiska na stronie internetowej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego i tablicy ogłoszeń, a także w siedzibie Urzędu Miasta Wasilków oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w zainteresowanych sołectwach.

Zgodnie z art. 127 § 3 Kpa, wszystkie organizacje ekologiczne, jako strony niezadowolone z postanowienia Ministra Środowiska uzgadniającego analizowane przedsięwzięcie, zwróciły się do Ministra o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2006 r., znak: DOOŚ-7731/2006/kt Minister Środowiska utrzymał w mocy postanowienie uzgadniające z dnia 14 kwietnia 2006 r. Postanowienie to jest ostateczne. Pismem z dnia 17 lipca 2006 r., znak: ŚR.II.KG.66131/2/06 Wojewoda Podlaski poinformował o tym fakcie zainteresowane strony.

Przedłożone przez inwestora dokumenty wraz z „Raportem o oddziaływaniu na środowisko” stanowiły podstawę do analizy i oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wypracowania stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie województwa podlaskiego w granicach administracyjnych gminy Wasilków i obejmować będzie rozbudowę odcinka o długości około 6,5 km (od km 648+117 do km 654+548) istniejącej drogi krajowej Nr 8, z korektą jej przebiegu i zmianą parametrów technicznych, budowę węzła drogowego „Sochonie” oraz budowę pięciu obiektów mostowych, w tym mostu nad rzeką Supraśl.

Planowany do rozbudowy odcinek drogi rozpoczyna się na granicy miasta Białegostoku i gminy Wasilków, a kończy w miejscowości Katryńka. Około 2 km na północ od miejscowości Jurowce planowana jest budowa bezkolizyjnego, dwupoziomowego węzła drogowego typu WA – zwanego "Sochonie", łączącego analizowaną istniejącą drogę krajową Nr 8 z projektowaną drogą ekspresową S-19 (droga Nr 19 będzie przebiegać pod drogą Nr 8). Skrzyżowania drogi Nr 8 z drogami powiatowymi (do wsi Osowicze oraz w Jurowcach na drodze Dobrzyniewo - Wasilków), zaprojektowano w formie bezkolizyjnych węzłów typu WB.

Droga Nr 8 jest istniejącą trasą komunikacyjną, stanowiącą główny i praktycznie jedyny dojazd do terenów wypoczynkowych Pojezierza Augustowskiego i Suwalskiego, a stamtąd dalej do wschodniej granicy Państwa. Skutkuje to dużym natężeniem ruchu lokalnego o charakterze gospodarczym i rekreacyjnym, związanego zarówno z obsługą aglomeracji białostockiej, jak i międzynarodową komunikacją tranzytową pojazdów ciężkich. Istniejące i stale wzrastające natężenie ruchu samochodowego, przy bardzo złym stanie technicznym drogi i braku zabezpieczeń środowiska, oddziałuje negatywnie zarówno na stan środowiska, jak i na bezpieczeństwo oraz jakość życia mieszkańców. Niewłaściwe parametry drogi, ostre załomy trasy, znaczna ilość zjazdów na posesje i wadliwa lokalizacja skrzyżowań oraz potwierdzone badaniami zmniejszanie się nośności konstrukcji nawierzchni wskazują na to, iż jest ona bardzo niebezpieczna, zwłaszcza na odcinku przechodzącym przez miejscowość Jurowce. Na skutek drgań, wywołanych ruchem pojazdów ciężkich, pogarsza się stan budynków zlokalizowanych bezpośrednio przy drodze. Obecne odwodnienie drogi, realizowane powierzchniowo do rowów przydrożnych i cieków, w tym rzeki Supraśl, bez urządzeń oczyszczających na odcinku przejścia drogi Nr 8 przez strefę ochronną ujęcia wody dla miasta Białegostoku, stwarza poważne jego zagrożenie. Rosnący ruch samochodowy oraz brak jego płynności (wynikający ze zmniejszenia przepustowości przy wzroście strumienia pojazdów) wpływa na wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska, w tym na przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Odnotowywany duży wskaźnik wypadkowości oraz wysoki wskaźniki liczby zabitych na 100 wypadków wymusza podjęcie w trybie pilnym działań na rzecz podniesienia bezpieczeństwa ruchu.

Te uwarunkowania przemawiają za pilną potrzebą rozbudowy analizowanego odcinka drogi krajowej Nr 8. Niepodjęcie realizacji tego przedsięwzięcia prowadzić będzie do dalszego pogarszania stanu technicznego istniejącej trasy, występowania na niej zdarzeń niebezpiecznych i obniżania poziomu życia ludzi w miejscowościach z nią sąsiadujących oraz wzrostu zagrożeń ekologicznych i dalszej dewastacji cennego środowiska naturalnego.

Planowana inwestycja przebiega przez: obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” (kod: PLB 200003), wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229. poz. 2313); projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska”, na dzień dzisiejszy nie zgłoszony jeszcze do Komisji Europejskiej w trybie art. 27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92. poz. 880 z późn. zm.) oraz przez Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego

Na długości kilkuset metrów istniejąca droga wiedzie przez obszar czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 „Pradolina rzeki Supraśl” (Jurowce - Wasilków), przebiega również wzdłuż granic stref ochrony bezpośredniej ujęcia wody w Jurowcach przecinając jednocześnie teren strefy ochrony pośredniej tego ujęcia oraz tereny zalewowe doliny rzeki Supraśl, która spełnia funkcję korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym.

Przebieg drogi i jej stan były przedmiotem wieloletnich analiz i wszechstronnych rozważań, mających na celu wybór właściwego sposobu jej rozbudowy tak, aby osiągnąć wymagane parametry techniczne, jednocześnie nie oddziałując szkodliwie na środowisko.

Z przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów wynika, że prace studialno - koncepcyjne, trwające od 1988 roku, przewidywały wiele wariantów obwodnicy Wasilkowa i miasta Białegostoku, szczególnie z uwagi na ogromną uciążliwość ruchu tranzytowego drogi S19, przebiegającej przez wymienione miejscowości do granicy Państwa. W 1988 roku opracowano „Koncepcję programową węzła drogowego Białystok na skrzyżowaniu dróg krajowych Nr 8 i Nr 19” i zatwierdzono przez Komisję Ocen Przedsięwzięć Inwestycyjnych przy Generalnym Dyrektorsze Dróg Publicznych w Warszawie. Dotyczyła ona przejścia tych dróg przez miasto Białystok i różnych rozwiązań wariantowych na tym odcinku, a w szczególności trasy drogi Nr 8 i Nr S19 przez miasto Białystok od skrzyżowania ul. 1000-lecia Państwa Polskiego do skrzyżowania na drodze Nr 8 - obwodnica Wasilkowa i dalej do połączenia się z drogą Nr S19.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku w 2004 roku występowała dwukrotnie do Ministra Środowiska o opinię niezbędną do wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi dla projektu jej rozbudowy. Każdorazowo wniosek GDDKiA był rozpatrywany przez Krajową Komisję ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko, a jej uwagi uwzględniane w opiniach Ministra. Ostatnia opinia Ministra z dnia 3 listopada 2004 r., znak: DIOŚ-7478/2004/kt, uwzględniająca uwagi Krajowej Komisji, wskazywała na pilną potrzebę rozbudowy analizowanego odcinka drogi krajowej Nr 8, pod warunkiem

zastosowania zgłoszonych w niej wniosków. W swoim piśmie Minister, min. negatywnie zaopiniował projekt węzła WA „Sochonie” typu koniczyna, proponując w jego miejsce skrzyżowanie typu rondo. Wobec powyższego, lokalizację i rozwiązanie węzła poddano wariantowaniu, w czasie którego uwzględniono: wymogi techniczne, bezpieczeństwo ruchu oddziaływanie na florę i faunę, zanieczyszczenie środowiska oraz zajętości terenu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej. W ten sposób wypracowano trzy warianty przedmiotowego skrzyżowania:

- wariant I - z jednym węzłem bezkolizyjnym WA typu koniczyna w miejscowości Sochonie,
- wariant II - dwa węzły 3 wlotowe typu WA w kształcie trąbki w odległości 1,6 km względem siebie oraz w sąsiedztwie lokalnego węzła w miejscowości Jurowce,
- wariant III - węzeł częściowo bezkolizyjny WB w kształcie półkoniczyny w miejscowości Sochonie.

Na podstawie przeprowadzonych ocen uznano wariant I jako najkorzystniejszy - zapewniający dobre warunki ruchu w długim okresie czasu, najmniejsze koszty społeczne oraz wysoki poziom bezpieczeństwa, służący ochronie ludzi i środowiska przyrodniczego. Pozostałe warianty, w tym rondo, uznano za rozwiązania nieodpowiadające wymogom technicznym i bezpieczeństwa.

Po szczegółowych analizach wszystkich wariantów, w tym „zerowego”, tj. niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia, uznano, że wybrany wariant rozbudowy drogi krajowej Nr 8 na odcinku Białystok - Sochonie - Katryńka od km 648+117 do km 654+548 wraz z bezkolizyjnym węzłem typu WA „Sochonie” jest najkorzystniejszy do realizacji pod względem kryteriów technicznych, bezpieczeństwa ruchu i ludzi oraz oddziaływania na środowisko.

Na podstawie analiz zamieszczonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, określono oddziaływania i potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją tego przedsięwzięcia. Należą do nich:

Na etapie budowy:

- ewentualne przedostawanie się do wód powierzchniowych, szczególnie rzeki Supraśl, zanieczyszczeń gruntowych i innych zanieczyszczeń z bazy budowy,
- zniszczenie gleb w nowo zajętych pod drogę miejscach, w tym pod budowę skrzyżowań;

- powstawanie odpadów z remontów i przebudowy dróg,
- czasowy wzrost zapylenia oraz emisja niezorganizowana spalin z transportu materiałów i maszyn budowlanych,
- okresowe zakłócenia akustyczne spowodowane pracą ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przejazdami pojazdów transportujących materiały i surowce,
- konieczność wycinki drzew i krzewów, w tym na terenach leśnych, jak również w granicach obszarów chronionych. Jak wynika z informacji przedstawionych w raporcie, w wyniku przebudowy drogi zniszczone zostanie 0,14 ha siedliska o znaczeniu priorytetowym - borów i lasów bagiennych (kod 91D0-6) oraz 3,26 ha siedliska grądu subkontynentalnego (kod 9170-2), znajdujących się w granicach planowanego do wyznaczenia specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska” - jest to znaczące oddziaływanie na środowisko.

Na etapie eksploatacji:

- zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, w tym ujęcia wody pitnej dla Białegostoku, powodowane wodami opadowymi i roztopowymi z nawierzchni dróg oraz zrzutami niebezpiecznych substancji powstających z wypadków drogowych zaliczanych do awarii,
- erozja gleb,
- powstawanie odpadów niebezpiecznych z procesu oczyszczania wód,
- emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych, wpływających na stan powietrza atmosferycznego,
- wzrost hałasu komunikacyjnego,
- powstanie bariery dla migrujących zwierząt,
- zmiana tradycyjnego krajobrazu kulturowego.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, na podstawie informacji zawartych w raporcie i wymaganych uzgodnień, zdefiniowane zostały warunki realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, zapewniające ochronę środowiska.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, w celu ochrony obszarów Natura 2000, ochrony przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych rzeki Supraśl i ujęć wody pitnej dla Białegostoku, zaplecze budowy należy zlokalizować zarówno poza obszarem chronionym już utworzonym, jak i projektowanym do utworzenia, a także poza granicą strefy ochronnej ujęcia wody w Jurowcach. W trakcie budowy należy zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem różnego rodzaju zanieczyszczeń z terenu budowy. Przy

lokalizacji i organizacji placu budowy, jego zaplecza oraz przy wytyczaniu dróg technicznych stosować zasadę minimalizacji zajęcia terenu i przekształcania jego powierzchni. Prowadzić prawidłową gospodarkę humusem, polegającą na właściwym oddzieleniu, zabezpieczeniu i ponownym przykryciu dolnych partii gleby po zakończeniu prac. Teren przekształcony w wyniku prowadzonych prac budowlanych zrekultywować. Ograniczyć do niezbędnego minimum wycinkę drzew i krzewów.

Prace budowlane na odcinku od węzła w Jurowcach do końca rozbudowywanego odcinka (od km 651+500 do km 654+548), gdzie trasa przecina obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska”, prowadzić poza okresem lęgowym w porze dziennej (w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰), w której hałas i wibracje będą najmniej uciążliwe dla mieszkańców.

W celu ograniczenia do minimum uciążliwości przedsięwzięcia na etapie jego eksploatacji, niezbędnym jest właściwe zaprojektowanie i wykonanie: urządzeń ochronnych, służących dotrzymaniu standardów jakości środowiska gruntowo-wodnego i na terenach wymagających ochrony przed hałasem oraz zieleni izolacyjnej, stanowiącej ochronę przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W projekcie budowlanym należy uwzględnić zaprojektowanie nasadzeń dogęszczających, składających się z gatunków rodzimych, zróżnicowanych w zależności od typu siedliskowego lasu, w szczególności w granicach obszaru Natura 2000, w miejscu budowy węzła drogowego „Sochonie”, w związku z odsłonięciem ściany lasu na dużej powierzchni.

W celu zminimalizowania możliwej erozji skarp należy przewidzieć odpowiednie zabezpieczenia, np. poprzez zadarnienie odsłoniętych powierzchni i obsianie ich trawą.

Rozwiązanie projektowe przejścia drogi przez dolinę Supraśli opracować w sposób, który pozwoli na zachowanie funkcji korytarza ekologicznego i znaczenia doliny dla środowiska. Przejścia dla zwierząt zrealizować w miejscach stwierdzonej ich migracji o typach i parametrach zróżnicowanych w zależności od lokalizacji oraz gatunków fauny, dla których dane przejście jest zaplanowane.

Zastosować zabezpieczenia w postaci urządzeń oczyszczających wody opadowe (szczególnie w strefie ochronnej ujęcia) takie jak: separatory koalescencyjne substancji ropopochodnych, osadniki i zbiorniki retencyjno-sedymencyjne, które zapewnią dotrzymanie wymaganych norm w rzece Supraśl i Czarnej. Mając na względzie ochronę tych wód, dodatkowo zobowiązano inwestora do realizacji programu działań w przypadku wystąpienia poważnego wypadku drogowego oraz do prowadzenia właściwej gospodarki

odpadami na każdym z etapów realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, w sposób zgodny z przepisami szczegółowymi i zapewniający ochronę środowiska.

W celu ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem należy zastosować ekrany akustyczne.

Przeprowadzona analiza dokumentów pozwala stwierdzić, że po realizacji zaprojektowanych zabezpieczeń, uwzględniających sformułowane w decyzji warunki środowiskowe, zagrożenie ujęcia wody w Jurowcach oraz jakości wód rzeki Supraśl i jej dopływów zostanie zminimalizowane nawet w sytuacji ewentualnych katastrof drogowych. Zapewnienie płynności ruchu pojazdów i zastosowanie pasów zieleni zwartej, składającej się z nasadzeń drzew liściastych i iglastych w strefie środkowej oraz nasadzeń krzewów podszytowych w strefach zewnętrznych, zatrzymujących do 80% drogowych zanieczyszczeń pyłowych wraz z zawartymi w pyłe metalami ciężkimi i WWA, obniży poziom stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zaproponowane ekrany akustyczne, uzupełnione zielenią, poprawią niekorzystny klimat akustyczny spowodowany przez omawianą trasę przy większości budynków mieszkalnych.

Celem porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi w celu jego ograniczenia, zobowiązano inwestora do prowadzenia monitoringu wpływu przedsięwzięcia na środowisko, w tym w szczególności na środowisko gruntowo-wodne, glebę i klimat akustyczny oraz do wykonania analizy porealizacyjnej w tym zakresie.

Możliwość nałożenia obowiązku monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika z art. 56 ust.4 pkt. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, zaś wykonania analizy porealizacyjnej z art. 56 ust. 4 pkt.2 tej ustawy.

Nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania i nie określono wymogów w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ w zakresie transgranicznego oddziaływania nie dotyczy to tego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze istniejące walory przyrodnicze obszaru: obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” (kod: PLB 200003), projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” i Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej oraz konieczność realizacji inwestycji opisaną wcześniej, zobowiązano

inwestora do uwzględnienia w projekcie budowlanym szczegółowo opracowanego programu kompensacji przyrodniczej. W myśl regulacji Dyrektywy 92/43/EEC w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej) oraz wytycznych wspólnotowych, w programie takim określono zakres, miejsce oraz sposoby wykonania kompensacji przyrodniczej, a także harmonogram realizacji działań kompensujących. W szczególności działania kompensujące odniesiono do zniszczonych siedlisk, w tym siedlisk o znaczeniu priorytetowym, oraz do gatunków zagrożonych negatywnym oddziaływaniem drogi. Mają one doprowadzić do odbudowy miejsc lęgu, bytowania i żerowania ptaków oraz odbudowy siedlisk leśnych utraconych w wyniku realizacji inwestycji. Działania kompensacyjne obejmują renaturyzację, odtworzenie, budowę miejsc lęgowych oraz zwiększenie zasobności i dostępności żerowisk, między innymi poprzez: budowę przetamowań i oczek wodnych, wyłączenie drzewostanów z gospodarczego użytkowania, zalesienie gruntów porolnych, wprowadzenie podszytów w drzewostanach i nasadzeń krzewów na terenach otwartych oraz odtwarzanie i koszenie łąk. Podjęte działania kompensacyjne pozwolą na praktyczne zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania obszaru Natura 2000 po włączeniu do tego obszaru terenów, na których prowadzone będą działania kompensacyjne.

Kompensacja przyrodnicza, podobnie jak zastosowane działania minimalizujące negatywne oddziaływania drogi na środowisko, powinna być poddana ocenie pod kątem jej skuteczności w celu wprowadzenia ewentualnych weryfikacji. W tym celu opracowano program monitoringu zastosowanych środków.

Metoda transektowa, polegająca na wyznaczeniu, co najmniej sześciu transektów, prostopadłych do modernizowanej/budowanej drogi, po których będzie odbywał się przemarsz połączony z nasłuchem i notowaniem terytorialnych samców, pozwoli na wyznaczenie dystansu od inwestycji, w jakim dany gatunek przestaje reagować (wykazuje stałe zagęszczenie) na hałas i inne czynniki wywołane inwestycją. Wyniki będą podstawą do opracowania nowej metodyki inwentaryzacji dla kolejnych inwestycji drogowych.

Na podstawie metody kartograficznej, obejmującej obszar w odległości 750 metrów po obu stronach drogi oraz 750 m od granicy obszaru Natura 2000, zostanie szczegółowo rozpoznana liczebność i rozmieszczenie gatunków ptaków wymienionych w I. załączniku Dyrektywy Ptasiej. Porównując dane z raportu, a także dzięki trzykrotnemu powtórzeniu inwentaryzacji możliwe będzie dokładne określenie zmian w ornitofaunie.

Liczenie ptaków zabitych w wyniku kolizji z pojazdami drogowymi pozwoli na uzyskanie informacji o rzeczywistych stratach w awifaunie.

Dzięki metodzie kartograficznej, obejmującej cały obszar przeznaczony pod kompensację przyrodniczą, zostanie szczegółowo rozpoznana liczebność i rozmieszczenie gatunków ptaków wymienionych w I. załączniku Dyrektywy Ptasiej.

W ocenie organu, celowym wydaje się wykonanie kompensacji przyrodniczej w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody zaś prowadzenie prac na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego w obecności pracowników Parku oraz służb administracji leśnej.

W przypadku konieczności zniszczenia stanowisk gatunków chronionych, w trakcie prowadzenia robót budowlanych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania zezwolenia Ministra Środowiska bądź Wojewody Podlaskiego stosownie do art. 56 ustawy o ochronie przyrody, a w przypadku zaistnienia prawdopodobieństwa spowodowania zmian warunków hydrologicznych do uzyskania decyzji zgodnie z art. 118 tejże ustawy.

Ponadto, na etapie budowy i eksploatacji drogi, na inwestorze ciąży obowiązek posiadania pozwoleń w zakresie gospodarki ściekowej, oraz decyzji na wytwarzanie i zagospodarowanie odpadów.

W trakcie prowadzonej procedury ocen oddziaływania na środowisko z udziałem społeczeństwa do organu wpłynęły uwagi i wnioski organizacji ekologicznych: Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody, Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć oraz Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot Oddział Podlaski, dopuszczonych do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony.

We wnioskach strony te podniosły następujące kwestie:

1. niezgodności wniosku inwestora w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia z przepisem art. 46 ust. 1a ustawy Prawo ochrony środowisko,
2. brak oceny oddziaływań skumulowanych, związanych z analizą przedmiotowego przedsięwzięcia w kontekście rozwoju sieci drogowej regionu, w szczególności na obszarze Natura 2000,
3. niezgodności dokumentacji z wymaganiami określonymi w art. 34 ustawy o ochronie przyrody, związanymi z przepisami art. 6 Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej),
4. oraz uwagi szczegółowe dotyczące między innymi:
  - niestosowania w raporcie klasyfikacji typów siedlisk przyrodniczych wg Załącznika I

- do Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej), zwłaszcza w kontekście wpływu przedsięwzięcia na siedliska planowanego do wyznaczenia specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska” (w tym siedliska o znaczeniu priorytetowym),
- wątpliwości odnośnie wyników przeprowadzonych badań oraz wniosków wypracowanych przez autorów raportu,
  - nieprzeprowadzenia stosownych do przedmiotu wniosku analiz wariantowych,
  - braku lub przedstawienia w sposób niewystarczający informacji o obszarze przewidywanych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia,
  - braku uzasadnienia przyjętego obszaru badań terenowych,
  - niewłaściwego odniesienia się do zakresu i charakteru działań minimalizujących negatywne wpływy drogi na środowisko, w szczególności na warunki migracji fauny,
  - przytaczania w raporcie założeń Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, które są sprzeczne same ze sobą,
  - ograniczonego zakresu prowadzonych badań wpływu przedsięwzięcia na rezerwat „Antoniuk”,
  - obaw, czy zastąpienie mostu na rzece Supraśl szerszym mostem nie wpłynie negatywnie na migrację zwierząt,
  - nieuwzględnienia częstych zalewów w dolinie rzeki Supraśl, jako procesu kształtującego warunki siedliskowe,
  - braku powiązania planowanej inwestycji z planami dotyczącymi skierowania ruchu tranzytowego poza teren Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej,
  - większego zakresu zniszczeń w pasie kilkudziesięciu metrów od osi jezdni przy budowie węzła „Sochonie”,
  - utraty walorów krajobrazowo-turystycznych rejonu inwestycji.

Ad. 1. Odnosząc się do podnoszonej przez strony niezgodności wniosku inwestora w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia z przepisem art. 46 ust. 1a ustawy Prawo ochrony środowiska, należy wyjaśnić, że przedmiotowe przedsięwzięcie będzie realizowane w ciągu istniejącej od lat drogi krajowej Nr 8, o ustalonym już przebiegu w granicach województwa podlaskiego. Odcinek przewidziany do rozbudowy jest częścią szerszych, przewidzianych w dłuższej perspektywie czasowej działań związanych z poprawą stanu parametrów technicznych istniejącej drogi krajowej Nr 8. Na pilność realizacji rozbudowy przedmiotowego odcinka

drogi wpływa jego bardzo zły stan techniczny oraz negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców i ich bezpieczeństwo. Planowane działania mają również służyć poprawie wyposażenia fragmentu istniejącej drogi w elementy infrastruktury ochrony środowiska, co ma szczególnie istotne znaczenie w związku z przebiegiem drogi na tym odcinku przez tereny ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody dla aglomeracji białostockiej. Tak więc planowane działania, jako całościowe zamierzenia budowlane, realizowane w ciągu istniejącej drogi krajowej Nr 8, nie naruszają przepisów obowiązujących w tym zakresie.

Ad. 2. Odnośnie podnoszonego argumentu o braku oceny oddziaływań skumulowanych związanych z analizą przedmiotowego przedsięwzięcia, w szczególności na obszary Natura 2000, w kontekście rozwoju sieci drogowej regionu, należy zauważyć, że w raporcie odniesiono się zarówno do zagadnień wpływu planowanego przedsięwzięcia na istniejące elementy sieci drogowej regionu, jak i do oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko. Ponadto w raporcie, w tabelach nr 34 i nr 35, przedstawiono zestawienie przewidywanych na etapie realizacji i eksploatacji rodzajów znaczących oddziaływań planowanej inwestycji oraz skutków tych oddziaływań na środowisko. Jak wynika z raportu (str. 147), rozpatrywano wielkość oddziaływania, rodzaj oraz czas trwania oddziaływania. Odniesiono się również do oddziaływań skumulowanych, według terminologii użytej w raporcie - oddziaływań „skoncentrowanych”. W raporcie poruszano również zagadnienia wpływu przedsięwzięcia na stan i funkcjonowanie obszarów Natura 2000 (pkt 4.7 raportu).

Należy także podnieść, że kwestie wpływu na środowisko planowanego rozwoju układu drogowego regionu, w tym na obszary Natura 2000, powinny być przedmiotem analiz i oceny w ramach przytaczanej przez strony tzw. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, odnoszącej się do projektu dokumentu o charakterze planu rozwoju transportu, a przeprowadzanej w trybie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska odnoszących się do postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów. Tak szerokie analizy wykraczają poza zakres postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji.

Ad. 3. Odnośnie argumentów odnoszących się do niezgodności dokumentacji z wymaganiami określonymi w art. 34 ustawy o ochronie przyrody, związanymi z przepisami art. 6 Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowe), należy stwierdzić, że:

- w raporcie przedstawiono przeprowadzone analizy wariantowe uwzględniając walory przyrodnicze rejonu inwestycji. Analizy objęły zarówno wariant polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia, jak i warianty przebiegu obwodnicy Wasilkowa w ciągu drogi krajowej Nr 19, powiązane z przedmiotowym przedsięwzięciem. Odnosząc się natomiast wyłącznie do planowanego przedsięwzięcia, polegającego na rozbudowie istniejącej drogi Nr 8 wraz z budową węzła drogowego „Sochonie”, analizy objęły ocenę wariantów tego skrzyżowania, jego lokalizacji i rodzaju. Analizę porównawczą z przeprowadzonych analiz wariantowych zamieszczono w raporcie w tabelach nr 23 i nr 24, w których odniesiono się również do zagadnień związanych z oddziaływaniem na obszar Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska”.

Ponadto, w przeprowadzonych w raporcie (pkt 2.7) analizach uwzględniono gatunki ptaków, o których mowa w załącznikach do dyrektywy ptasiej, w tym w załączniku I, nie tylko w sąsiedztwie przedsięwzięcia, ale w całej Puszczy Knyszyńskiej, objętej ochroną również w formie parku krajobrazowego. Przeprowadzono inwentaryzację ornitologiczną w rejonie planowanej inwestycji i przedstawiono z niej dokumentację, również kartograficzną. Natomiast w pasie około 400 m wzdłuż drogi zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze, w tym siedliska określone w załączniku do dyrektywy siedliskowej i oceniono wpływ realizacji przedsięwzięcia na te siedliska, ze wskazaniem na konieczność przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Mając na uwadze, że przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze Natura 2000 wyznaczonym na podstawie dyrektywy ptasiej, szczególnie wnikliwym analizom (pkt 4.7.2.) poddano awifaunę i wpływ na jej stan i funkcjonowanie w związku z realizacją i funkcjonowaniem projektowanego przedsięwzięcia;

- odośnie zarzutu braku jednoznacznego wykazania wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznano, że w raporcie (pkt 3.1.1.) w sposób wystarczający uzasadniono potrzebę realizacji przedsięwzięcia, pomimo jego lokalizacji w obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody. Po przeanalizowaniu dokumentacji należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia w wybranym wariantcie, wnioskowanym przez inwestora i uznanym ze względu na wiele kryteriów jako optymalny, jest uzasadniona. Za pilną potrzebą rozbudowy analizowanego odcinka drogi krajowej przemawia jej zły stan techniczny i brak odpowiednich zabezpieczeń środowiska, co jest szczególnie niebezpieczne wobec przebiegu trasy przez obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 „Pradolina rzeki Supraśl” (Jurowce-Wasilków), w tym w szczególności przez tereny strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody

w Jurowcach, zaspokajającego niemal połowę potrzeb wodnych miasta Białegostoku. Ponadto, w związku z rosnącym natężeniem ruchu, w tym o charakterze tranzytowym, wzrastają negatywne oddziaływania na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców. Wobec powyższego należy uznać, że realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia posiada znamiona przedsięwzięcia nadrzędnego interesu publicznego, mającego na celu ochronę zdrowia i życia lokalnej społeczności oraz zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego i wyczerpuje w pełni brzmienie art. 34 ustawy o ochronie przyrody;

- odnośnie kompensacji przyrodniczej - planowana inwestycja przebiega przez obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Knyszyńska” (kod: PLB 200003) wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313), przez projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska” oraz przez Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego. Uznając za niewystarczające propozycje kompensacji przyrodniczej przedstawione w raporcie, Minister Środowiska, w postanowieniu uzgadniającym warunki środowiskowe realizacji przedsięwzięcia z dnia 14 kwietnia 2006 r. nałożył obowiązek opracowania programu kompensacji przyrodniczej, ze szczegółowym określeniem zakresu, miejsc i sposobów jej wykonania, a także harmonogramu realizacji działań kompensujących. Inwestor przedłożył taki program wraz z programem monitoringu skuteczności zastosowanych środków i działań kompensujących negatywne oddziaływania drogi na gatunki i siedliska, dla ochrony których wyznaczony został obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Knyszyńska”, planowany do wyznaczenia specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Knyszyńska” oraz na walory przyrodnicze Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, które zawarto w warunkach przedmiotowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Ponadto wskazano na konieczność wykonania analizy porealizacyjnej, której zakres dotyczyć powinien między innymi oceny stopnia realizacji i skuteczności zastosowanych działań kompensujących negatywne oddziaływania drogi na wrażliwe środowisko, w celu wprowadzenia ewentualnych korekt w tym zakresie. Powyższe warunki zawarte w przedmiotowej decyzji powinny zapewnić wystarczającą ochronę wrażliwych przyrodniczo obszarów i zachować spójność wyszczególnionych obszarów Naturowych.

Ad. 4. Rozpatrując pozostałe uwagi szczegółowe podnoszone przez strony należy stwierdzić, co następuje:

- odnośnie zarzutu niestosowania w raporcie klasyfikacji typów siedlisk przyrodniczych

według Załącznika 1 do dyrektywy siedliskowej, należy podnieść, że klasyfikacja nie zmienia zidentyfikowanej wartości przyrodniczej obszaru. Siedliska przyrodnicze zostały opisane zgodnie z metodyką opisu zbiorowisk roślinnych (geobotanika, fitosocjologia), gdyż tylko nazwy łacińskie jednoznacznie identyfikują typ siedliska, również w systemie Dyrektywy Siedliskowej. Kody zbiorowisk (siedlisk) zostały podane przy kompensatach przyrodniczych. W raporcie określono siedliska narażone na oddziaływanie, podając również ich nazwę w języku polskim i po łacinie, co ułatwia ich identyfikację;

- odnośnie podnoszonych przez strony wątpliwości dotyczących wyników przeprowadzonych badań oraz wniosków wypracowanych przez autorów raportu, należy stwierdzić, że ani ustawa Prawo ochrony środowiska, ani akty wykonawcze do ustawy nie definiują wprost metod, jakie należy stosować przy ocenie wpływu inwestycji na środowisko w ramach analiz przyrodniczych. Jedynym obowiązkiem jest przedstawienie w raporcie opisu zastosowanych metod prognozowania, co nakłada przepis art. 52 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska. Prowadząc analizy i sporządzając raport o oddziaływaniu na środowisko należy natomiast oprzeć się o wiarygodne dane, w celu wypracowania obiektywnych wniosków, co uczyniono w analizowanym przypadku;
- uwagi o nieprzeprowadzeniu stosownych do przedmiotu wniosku analiz wariantowych nie znajdują potwierdzenia w aktach sprawy. Analizy takie zostały przeprowadzone w sposób wystarczający do podjęcia decyzji, co zostało również przedstawione w punkcie 3 raportu;
- odnośnie podnoszonych argumentów o braku bądź niepełnych informacjach w raporcie o obszarze przewidywanych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia należy stwierdzić, że w raporcie, prognozując skutki dla środowiska wynikające z realizacji i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia, określono m.in. rodzaj, wielkość i czas trwania przewidywanych oddziaływań, o czym mowa szerzej w pkt 5 raportu. Strefa wpływu inwestycji była szczegółowo rozważana w 500 m pasie objętym kartowaniem podstawowych komponentów środowiska (dla awifauny ok. 1400 m). Poza tą strefą większość oddziaływań ma charakter nieistotny dla środowiska, na co wskazują wyniki badań i modele, dotyczące rozprzestrzeniania hałasu, zanieczyszczeń aerosanitarnych itp., a także literatura analizująca wpływ drogi na środowisko. Informacje przedstawione w raporcie, również częściowo w formie załączników graficznych, uznano za wystarczające do wydania decyzji określającej warunki środowiskowe realizacji przedsięwzięcia.
- odnośnie braku uzasadnienia przyjętego obszaru badań terenowych należy stwierdzić,

że do raportu załączonych jest szereg opracowań kartograficznych, z których jednoznacznie wynika, jaki obszar w sąsiedztwie inwestycji był analizowany i w jakim zakresie;

- odnośnie zarzutu co do niewłaściwego odniesienia się w raporcie do zakresu i charakteru działań minimalizujących negatywne wpływy drogi na środowisko, w szczególności na warunki migracji fauny, należy stwierdzić, że w dokumencie tym zaproponowano szereg działań minimalizujących negatywne oddziaływania na środowisko spowodowane realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia, a w szczególności zaproponowano lokalizację kilku różnych typów przejść dla zwierząt na przedmiotowym odcinku drogi Nr 8. Autorzy „Raportu...” wskazali potencjalne miejsca migracji zwierząt, które z racji swoich właściwości fizjograficznych są uniwersalnymi lokalnymi korytarzami ekologicznymi (cieki, doliny rzeczne, torfowiska) i właśnie dla tych miejsc zostały zaproponowane rozwiązania techniczne ułatwiające pokonywanie bariery drogowej, adresowane poprzez swoją konstrukcję do różnych gatunków zwierząt. Określono obligatoryjne warunki do uwzględnienia w projekcie budowlanym, między innymi: przekroczenie doliny rzeki Supraśl w sposób umożliwiający zachowanie funkcji korytarza ekologicznego. Opracowano program monitoringu skuteczności zastosowanych środków i działań minimalizujących negatywne oddziaływania drogi, m.in. na gatunki i siedliska chronione w granicach obszarów Natura 2000 i parku krajobrazowego. Ponadto w decyzji zobligowano inwestora do wykonania analizy porealizacyjnej, której zakres dotyczyć powinien między innymi oceny stopnia realizacji i skuteczności funkcjonowania zastosowanych działań minimalizujących negatywne oddziaływania drogi na wrażliwe środowisko i działań kompensujących;
- odnośnie zarzutu dotyczącego przytaczania w raporcie założeń Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, które są sprzeczne same ze sobą, należy stwierdzić, że ustalenia tego planu nie były przedmiotem analizy przedłożonego wniosku;
- odnośnie argumentu dotyczącego ograniczonego zakresu prowadzonych badań wpływu przedsięwzięcia na rezerwat „Antoniuk”, należy stwierdzić, że najmniejsza odległość w linii prostej pomiędzy rezerwatem (jego najbardziej na wschód wysuniętym krańcem) a istniejącą drogą wynosi około 100 m. Ten odcinek drogi nie podlega rozbudowie. Początek odcinka objętego rozbudową znajduje się w odległości kilkuset metrów od rezerwatu. Ponadto pomiędzy istniejącą drogą a rezerwatem znajduje się 100 m pas ochronny Lasu Wesołowskiego. Informacje zawarte w raporcie były wystarczające do stwierdzenia braku znaczącego wpływu realizacji i eksploatacji planowanego

przedsięwzięcia na ten właśnie obszar chroniony.

- wątpliwości, czy zastąpienie mostu na rzece Supraśl szerszym mostem nie wpłynie negatywnie na migrację zwierząt należy uznać za nieuzasadnione. Lokalizacja mostu na południowym skraju rozległej doliny u podnóża wysoczyzny oraz poprawa obecnego stanu technicznego drogi i mostu, powstanie nowoczesnej infrastruktury, związanej z odpływem wód powierzchniowych i zwiększenie drożności nasypów w obrębie doliny, wpłyną korzystnie na usprawnienie funkcji korytarza ekologicznego doliny Supraśli w rejonie planowanej inwestycji;
- odnośnie nieuwzględnienia częstych zalewów w dolinie rzeki Supraśl, jako procesu kształtującego warunki siedliskowe, należy stwierdzić, że zalewy w dolinie Supraśli w rejonie Białegostoku zdarzają się niestety stosunkowo rzadko, a dolina w tym rejonie jest w znacznym stopniu przeobrażona. Dotyczy to zwłaszcza sąsiedztwa omawianej drogi, która swoim nasypem i brakiem odpowiednich rozwiązań technicznych blokuje odpływ wód roztopowych;
- odnośnie braku powiązania planowanej inwestycji z planami dotyczącymi skierowania ruchu tranzytowego poza teren Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej należy stwierdzić, iż próba otwarcia drogi Nr 61 przez GDDKIA w Białymstoku dla ruchu tranzytowego (TIR-ów), o co zabiegały organizacje pozarządowe, doprowadziła do zablokowania tej inicjatywy przez Prezydenta Miasta Łomży, jako zarządcy drogi. Budowa odcinka drogi Dobrzyniewo – Knyszyn - Korycin, który ma w przyszłości wyprowadzić ruch tranzytowy poza granice Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, przewidziana jest w odległej perspektywie w latach 2013-15, czyli po wybudowaniu obwodnicy Łomży. Tym samym wskazana realizacja przedsięwzięcia jest niezbędna;
- odnośnie większego zakresu zniszczeń w pasie kilkudziesięciu metrów od osi jezdni przy budowie węzła „Sochonie”, należy zauważyć, że z „Raportu...” wynika, iż całkowite zniszczenie siedlisk wystąpi w tzw. „koronie drogi” oraz w znacznej części pasa drogowego, gdzie będzie lokalizowana cała infrastruktura logistyczna związana z inwestycją. Część pasa zostanie następnie zrekultywowana i przekształcona w różne formy zieleni ochronnej;
- odnośnie podnoszonych uwag dotyczących utraty walorów krajobrazowo-turystycznych rejonu inwestycji należy uznać za mniej ważne wobec uzasadnionych wymogów nadrzędnego interesu publicznego realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Poza wnioskami organizacji ekologicznych, w trakcie postępowania administracyjnego, do Wojewody Podlaskiego wpłynął też wniosek inwestora - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Białymstoku o nadanie przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności w trybie art.108 Kpa.

Odnosząc się do powyższego wniosku należy zważyć, co następuje:

Nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej odbywa się w oparciu o zamknięty katalog przesłanek, obejmujący wgląd na dobra i wartości określone w art.108 Kpa. W analizowanym przypadku, za nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia przemawia niezbędność niezwłocznego działania, podyktowana koniecznością ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz zabezpieczeniem przed stratami gospodarstwa narodowego.

Zły stan techniczny istniejącej drogi oraz brak zabezpieczeń środowiska, przy stale wzrastającym natężeniu ruchu samochodowego, oddziałuje negatywnie zarówno na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców jak i na dobro narodowe jakim jest środowisko. Odnotowywany aktualnie duży wskaźnik wypadkowości oraz wysoki wskaźniki liczby zabitych na 100 wypadków, będzie wzrastał lawinowo, w miarę prognozowanego narastania ruchu pojazdów. Rosnący ruch samochodowy i pogarszający się, na skutek drgań wywołanych ruchem pojazdów ciężkich, stan budynków zlokalizowanych bezpośrednio przy drodze, to niezaprzeczalne dowody wskazujące na zagrożenie życia okolicznych mieszkańców. Brak płynności ruchu (wynikający ze zmniejszenia przepustowości przy wzroście strumienia pojazdów), wpływający na wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu prowadzi do wzrostu zagrożeń ekologicznych i dalszej dewastacji cennego środowiska naturalnego oraz do pogorszenia zdrowia ludzi, tym bardziej, iż obecne odwodnienie drogi bez urządzeń oczyszczających, realizowane powierzchniowo do cieków wodnych i rzeki Supraśl na odcinku przejścia drogi Nr 8 przez strefę ochronną ujęcia wody pitnej dla 300 tysięcznego miasta Białegostoku, stwarza poważne jego zagrożenie.

W ocenie organu, uwarunkowania te przemawiają za pilną potrzebą rozbudowy analizowanego odcinka drogi krajowej Nr 8 i stanowią przesłankę do nadania niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Podsumowując należy stwierdzić, iż o wydaniu rozstrzygnięcia zawartego w sentencji niniejszej decyzji decyduje fakt wyczerpania przesłanek zawartych w art. 34 ust. 2

pkt 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.), który mówi, że jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego i wobec braku rozwiązań alternatywnych, można zezwolić na realizację przedsięwzięcia, które może mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 jeżeli zapewnione zostało wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do utrzymania spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000, co zgodne jest również z wymogami art. 3 ust. 8 z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.).

Powyższe znajduje swoje uzasadnienie w analizie dokumentów zgromadzonych w przedmiotowej sprawie, które potwierdzają nadrzędność interesu publicznego w postaci ochrony zdrowia i życia ludzi oraz zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, brak możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych przy negatywnym wpływie inwestycji na siedliska przyrodnicze, w tym siedliska o kodzie 91D0-6 i 91F0-2 i jednoczesnym podjęciu zobowiązania wykonania kompensacji przyrodniczej zapewniającej spójność obszarów Natura 2000, na które inwestycja ta będzie miała znaczący wpływ.

Jednocześnie, uwzględnienie w projekcie budowlanym rozwiązań techniczno – technologicznych, jak też warunków realizacji i eksploatacji inwestycji dostosowanych do wymagań określonych w niniejszej decyzji gwarantuje zminimalizowanie w znacznym stopniu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Informacja o wydaniu decyzji została umieszczona zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

P O U C Z E N I E

Zgodnie z art. 46 ust. 4b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi. Wniosek ten winien być złożony nie później niż przed upływem dwóch lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Wyżej wymieniony termin może ulec wydłużeniu o dwa lata, jeżeli realizacja planowego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.

Charakterystyka całego przedsięwzięcia stanowi załącznik 1 do decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Środowiska, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

WOJEWODA PODLASKI

Jan Dobrzyński

Otrzymują:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku
2. Minister Środowiska
3. Burmistrz Wasilkowa
4. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
5. WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody
6. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.
7. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot Oddział Podlaski.
8. strony postępowania (obwieszczenie)

Decyzja
niniejsza jest ostateczna
dnia 13.11.2006
i podlega wykonaniu
Białystok, dnia 14.11.06

podpis .....
DYREKTOR WYDZIAŁU
Środowiska i Rolnictwa

Józef Stankiewicz